

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci obvineného Ing. J. R. pre pokračujúci zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona na neverejnom zasadnutí 9. novembra 2011 v Bratislave o dovolaní obvineného Ing. J. R., ktoré podal prostredníctvom obhajkyne JUDr. Z. K., proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 22. júla 2009, sp. zn. 8To 52/2009, rozhodol a rozsudok verejne vyhlásil 9. novembra 2011 podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, § 388 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu § 371 ods. 1 písm. j/ Trestného poriadku

t a k t o :

I.

Právoplatným uznesením Krajského súdu v Košiciach z 22. júla 2009, sp. zn. 8To 52/2009, a uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 4. mája 2009, sp. zn. 1T 73/2008,

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 316 ods. 1 a § 312 ods. 4 Trestného poriadku.

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 22. júla 2009, sp. zn. 8To 52/2009, a uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 4. mája 2009, sp. zn. 1T 73/2008, **sa zrušujú.**

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené uznesenia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, najmä rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 4T 36/2009, zo 14. apríla 2010 vo výroku o treste vo vzťahu k obvinenému Ing. J. R..

Krajskému súdu v Košiciach **sa prikazuje**, aby vec v potrebnom rozsahu **znovu prerokoval a rozhodol.**

II.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku obvinený Ing. J. R. **sa neberie do väzby.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 17. apríla 2009, sp. zn. 1T 73/2008, v spojení s uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves z 20. mája 2009, sp. zn. 1T 73/2008, bol Ing. J. R. uznaný za vinného z pokračujúceho zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona na skutkovom základe, že,

v bode 1/

v období od 26. septembra 2005 do 22. marca 2007 v S. si opatril viacero listín obsahujúcich nepravdivé údaje, podľa ktorých bol oprávnený nakladať s hnutelným aj nehnuteľným majetkom S. S. a uskutočniť prevod z majetku S. S. na seba a tiež prevziať finančnú hotovosť získanú z odpredaja majetku S. S. a v priebehu mesiaca marec 2007 najneskôr do 26. marca 2007 si zadovážil neoprávnene a bez vedomia S. S. jeho podpis ako predávajúceho na kúpnopredajnej zmluve a návrhu na vklad do katastra, na základe ktorých bol 26. marca 2007 Správou katastra v S. povolený vklad pod č. V. v prospech kupujúceho Ing. M. D., pričom predmetom predaja bola nehnuteľnosť vo vlastníctve S. S., a to rodinný dom

súpisného čísla X. v S. na ul. I., čím na základe neoprávnených a nepravdivých listín získal za odpredaj rodinného domu, ktorého nebol vlastníkom sumu 29 874,53 € (900 000 Sk), ktoré si ponechal, a to ku škode S. S.,

v bode 2/

v dobe najneskôr do 6. júla 2006 v S. požiadal L. Š. o požičanie sumy 4 979,10 € (150 000 Sk) pre S. S., a to bez jeho vedomia a následne uvedenú sumu aj prevzal a ponechal si ju pre svoju potrebu, čím spôsobil škodu pre L. Š. vo výške 4 979,10 € (150 000 Sk),

v bode 3/

14. júna 2006 v S. v úmysle neoprávnene získať poistné plnenie, zaslal v mene R. S. Č. oznámenie škody z poistenia motorových vozidiel nepravdivú faktúru č. X. za opravu motorového vozidla Škoda Felícia EČ S. na sumu 1 241,82 € (37 411,20 Sk) a tiež nepravdivý pokladničný doklad o zaplatení zálohy za opravu motorového vozidla z autoservisu A. na sumu 995,82 € (30 000 Sk), pričom šetrením pracovníka poisťovne bolo zistené že ide o nepravdivú faktúru a poistné nebolo vyplatené, čím by spôsobil škodu pre Č. vo výške 1 241,82 € (37 411,20 Sk).

Za to bol obvinenému Ing. J. R. uložený podľa § 221 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 42 mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona bol obvinenému uložený aj trest prepadnutia vecí, a to osobného počítača bez označenia s pripojenými CD a pečiatkami.

Podľa § 287 ods.1 Trestného poriadku bol obvinený Ing. J. R. zaviazaný uhradiť poškodenému S. S. sumu vo výške 29 874,53 € (900 000 Sk) a poškodenému L. Š. sumu vo výške 4 979,10 € (150 000 Sk).

Poškodený S. S. bol podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal 28. apríla 2009 vlastnoručne napísané odvolanie obvinený Ing. R. (č. l. 1214) s tým, že ho písomne zdôvodní po tom, ako mu bude doručené písomné vyhotovenie rozsudku.

Na č. l. 1216 spisu sa nachádza strojom písaná písomnosť označená ako „späťvzatie odvolania“ z 30. apríla 2009, ktorej obsahom je, že obvinený Ing. J. R. berie v celom rozsahu späť odvolanie, ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 15. apríla 2009.

Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením zo 4. mája 2009, sp. zn. 1T 73/2008, podľa § 312 ods. 4 Trestného poriadku zobral na vedomie späťvzatie odvolania obžalovaným Ing. J. R. (č. l. 1217).

Prvostupňový rozsudok bol obvinenému doručený 19. mája 2009 a následne obvinený Ing. J. R. písomným podaním zo 4. júna 2009 zdôvodnil podané odvolanie (č. l. 1259 - 1277 s prílohami).

Krajský súd Košice ako súd odvolací, uznesením z 22. júla 2009, sp. zn. 8To 52/2009, postupom podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolanie obvineného Ing. J. R. zamietol.

Proti vyššie označenému uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený Ing. J. R., prostredníctvom obhajkyne JUDr. Z. K., z dôvodov dovolania uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. j/ Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, teda že zásadným spôsobom bolo porušené právo obvineného na obhajobu, obvinený v písomných dôvodoch dovolania uviedol, že boli produkované dôkazy, preukazujúce, že podpis poškodeného S. S. na kúpnopredajnej zmluve je jeho pravým podpisom.

Konštatovanie dovolateľa, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré sú neprípustné (v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ - rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom) je založené na námietke obvineného, o všeobecnosti záverov domovej prehliadky, ktorá bola vykonaná 2. apríla 2008 a ktorej závery boli použité v konaní ako dôkaz v jeho neprospech. Vzhľadom na všeobecnosť

záverov domovej prehliadky je táto, podľa mienky dovolateľa, nezákonná, a teda aj nepoužiteľná v konaní.

Za zásadnú dovoláciu námietku však obvinený považuje skutočnosť, že nikdy nepodal vo veci späťvzatie odvolania (č. 1. 1216) a ani nikdy nemal v úmysle ho podať. Odvolanie obvinený napísal vlastnou rukou 28. apríla 2009 a zaslal ho súdu s tým, že odvolanie zdôvodní po doručení písomne vypracovaného rozsudku, čo aj urobil 4. júna 2009. Prehlásil, že podpis na listine s názvom „späťvzatie odvolania“ z 30. apríla 2009, ktorá je napísaná na počítači, nie je jeho. Nemal vedomosť o tom, že niekto takúto listinu podal na okresný súd a on sám nikdy nikoho nepoveril podaním takejto listiny. Uviedol, že na tejto listine je uvedený aj nesprávne dátum vydania rozsudku, proti ktorému bolo podané odvolanie a malo byť späťvzaté. V tejto súvislosti poukázal aj na nelogičnosť tvrdení obhajcu JUDr. R., ktorý tvrdil, že prišiel za obvineným do Ústavu na výkon väzby Levoča, tento ho informoval, že podal proti rozsudku odvolanie, na naliehanie JUDr. R. mal obvinený súhlasiť so späťvzatím odvolania a že preto po návrate do kancelárie v S. napísal späťvzatie odvolania a podal ho na súd. Obhajcom opisovaná situácia nemohla nastať, pretože potom by obvinený nemohol túto listinu podpísať, keďže sa stále nachádzal v Ústave na výkon väzby Levoča. Obvinený nikdy nemal počas pobytu v ústave na výkon väzby prístup k počítačovej technike, ktorú skutočnosť potvrdil aj Ústav na výkon väzby Levoča a tento ústav v tom čase ani neopustil. Z týchto skutočností vyvodil jednoznačný záver, že neboli splnené zákonné dôvody pre zamietnutie odvolania odvolacím súdom, čím je naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Trestného poriadku.

Navrhol, aby dovolací súd na základe týchto skutočností vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného, aby zrušil uznesenie krajského súdu, prvostupňový rozsudok a prikázal Krajskému súdu v Košiciach, alternatívne Okresnému súdu v Spišskej Novej Vsi, aby vec znovu prejednal a rozhodol.

Na základe podaného dovolania dovolací súd v zmysle ustanovenia § 382a Trestného poriadku rozhodol o dovolaní na neverejnom zasadnutí, pretože po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie, ako aj správnosti postupu konania, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo (§ 384 ods. 1), zistil, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného sú v ustanovení

§ 371 ods. 1 písm. j/ Trestného poriadku zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa § 567j ods. 7 ak rozhodnutie súdu nadobudlo právoplatnosť pred 1. septembrom 2011, použije sa § 371 v znení účinnom do 31. augusta 2011. V posudzovanom prípade rozhodnutie súdu nadobudlo právoplatnosť 22. júla 2009.

Dovolacie dôvody uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. g/ Trestného poriadku účinného do 31. augusta 2011, teda že bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu a že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, dovolací súd neakceptoval.

Dovolací dôvod podľa písm. c/ § 371 ods. 1 Trestného poriadku videl obvinený v tom, že súd nevykonal dokazovanie v časti podvodu vo vzťahu k predaju rodinného domu S. S., smerujúce k potvrdeniu alebo vyvráteniu skutočnosti, či jeho podpis na kúpnopredajnej zmluve je pravý alebo sfaľovaný.

Je treba v tejto súvislosti zdôrazniť, že zásadným porušením práva na obhajobu, zakladajúcim dôvod dovolania, sa rozumie predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Trestného poriadku účinného do 31. augusta 2011. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu v systave súdov, zameranú na preskúmavanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa. Mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže doplniť, alebo meniť len odvolací súd. Dovolací súd nemôže posudzovať úplnosť skutkových zistení, nemôže bez ďalšieho sám prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože dôkazy v konaní o dovolaní nemôže sám vykonávať. Namietané nesprávne skutkové zistenia alebo nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôžu zakladať dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku je daný, ak súd vykonáva dôkazy spôsobom odporujúcim zákonu.

V tomto smere obvinený namietal všeobecnosť záverov domovej prehliadky konanej 2. apríla 2008 a porušenie ustanovenia § 93 Trestného poriadku, pretože zápisnica o domovej prehliadke neobsahuje popis vecí tak, aby nemohlo dôjsť k ich zámene.

Podľa dovolacieho súdu, tento dôkaz bol zadovážený i súdom vykonaný zákonným spôsobom, zápisnica o vykonaní domovej prehliadky zadokumentovaná v spise na č.l. 249 – 319 s príslušnou fotodokumentáciou má všetky zákonom požadované náležitosti a korešponduje aj s ustanovením § 93 Trestného poriadku.

Dovolací súd však v celom rozsahu akceptoval dovolací dôvod dovolateľa uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. j/ Trestného poriadku.

Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že obvinený Ing. J. R. sa na hlavnom pojednávaní 17. apríla 2009, po tom čo bol vyhlásený rozsudok, tento bol odôvodnený a bolo dané poučenie o možnosti podať proti nemu odvolanie, k možnosti podať opravný prostriedok nevyjadril (č. l. 1153). Následne v zákonnej lehote 28. apríla 2009 podal odvolanie, ktoré napísal vlastnou rukou s tým, že dôvody odvolania zašle súdu po doručení písomne vypracovaného rozsudku (č. l. 1214). Rozsudok bol obvinenému doručený 19. mája 2009 a obvinený dôvody odvolania, opäť napísané rukou, zaslal súdu 4. júna 2009 (č. l. 1259). Písomnosť s názvom „späťvzatie odvolania“, ktorá bola doručená súdu 30. apríla 2009, je napísaná na počítači s menom Ing. J. R., s nečitateľným podpisom, ktorého pravosť obvinený namieta je na č. l. 1216 spisu.

Obvinený Ing. J. R. svoje podania vždy písal rukou a jeho tvrdenie, že nemal prístup k počítačovej technike a tiež že v tom čase neopustil ústav na výkon väzby bolo potvrdené riaditeľom Ústavu na výkon väzby Levoča z 2. decembra 2009 (č. l. 1344). Je tiež nelogické, aby obvinený listom z 30. apríla 2009 zobral podané odvolanie späť a následne by ho pomerne rozsiahlym podaním zo 4. júna 2009 zdôvodňoval. Argumentom v prospech obvineného je i tvrdenie obhajcu JUDr. R., že na návšteve obvineného v ústave na výkon väzby ho tento informoval, že si podal odvolanie, no na jeho naliehanie súhlasil s tým, že odvolanie vezme späť, čo následne v kancelárii v S. zrealizoval a takéto podanie

zaslal súdu. V takomto prípade však obvinený túto písomnosť skutočne podpísať nemohol. Je dosť nepravdepodobné, že by obhajca mal už pri návšteve obvineného v ústave na výkon väzby takúto písomnosť pripravenú, keďže až tam sa od obvineného mal dozvedieť, že tento si odvolanie sám podal a zaslal ho súdu, na hlavnom pojednávaní sa obvinený k tejto možnosti nevyjadril. Ďalším podporným argumentom je i nesprávne uvedenie dátumu vydania rozsudku, voči ktorému malo byť odvolanie vzaté späť.

Dovolací súd nemôže nad akúkoľvek pochybnosť konštatovať, že podpis obvineného na tejto listine je falšovaný, avšak vzhľadom na ostatné skutočnosti uvádzané obvineným, v súvislosti s podaním odvolania, mal dovolací súd postupovať v pochybnostiach v prospech obvineného a o odvolaní obvineného rozhodnúť. Je potrebné sa stotožniť s tvrdením dovolateľa, že bez ďalšieho dokazovania, v tom štádiu konania neboli splnené zákonné dôvody pre zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku.

Na základe uvedeného možno konštatovať naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. j/ Trestného poriadku, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací rozsudkom vyslovil porušenie zákona v ustanovení § 316 ods. 1, § 312 ods. 4 Trestného poriadku a po zrušení uznesení Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 4. mája 2009, sp. zn. 1T 73/2008, a Krajského súdu v Košiciach z 22. júla 2009, sp. zn. 8To 52/2009, ako i rozhodnutí obsahovo nadväzujúcich, najmä rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 14. apríla 2010, sp. zn. 4T 36/2009, vo výroku o treste, vo vzťahu k obvinenému Ing. J. R., postupom podľa § 388 ods. 2 Trestného poriadku vec prikázal na prerokovanie a rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach.

Z odpisu registra trestov obvineného a obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že obvinený sa doposiaľ do rozporu so zákonom dostal celkom osemkrát. Odsúdenia Okresným súdom v Spišskej Novej Vsi z rokov 1978 – 1994: 5T 253/1978, 5T 169/1982, 2T 497/1987 a 2T 184/1994 sú zahladené.

V roku 2003 bol tým istým súdom obvinený Ing. J. R. odsúdený v konaní, 3T 151/2003, na podmieničný trest odňatia slobody. Výrok o treste tohto rozsudku bol zrušený rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 5T 224/2001, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To 94/2007, ktorými rozhodnutiami bol obvinenému uložený trest odňatia slobody v trvaní dva roky, ktorý mu bol odložený

na skúšobnú dobu, avšak v dôsledku ďalšej trestnej činnosti, pre ktorú bol obvinený odsúdený, tento trest mu bol premenený na trest nepodmienečný.

Následne bol obvinený Ing. J. R. odsúdený rozhodnutiami špecifikovanými v tomto konaní a ostatný raz bol obvinený odsúdený rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 14. apríla 2010, sp. zn. 4T 36/2009, na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní osem rokov a dva mesiace, za súčasného zrušenia výroku o treste rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 1T 73/2008, v spojení s uznesením Krajského súdu Košice, sp. zn. 8To 52/2009. Tento súhrnný trest obvinený aktuálne vykonával.

V dôsledku zrušenia vo výroku tohto rozsudku špecifikovaných uznesení, bolo potrebné rozhodnúť o zrušení vo výroku o treste obsahovo nadväzujúceho rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 4T 36/2009, zo 14. apríla 2010. Vo výroku o vine ostal tento rozsudok nezmenený, právoplatný a o uložení trestu, či opätovne súhrnného, alebo samostatného bude musieť Okresný súd Spišská Nová Ves v konaní vedenom pod sp. zn. 4T 36/2009, znovu rozhodnúť až po právoplatnom skončení veci vedenej na Krajskom súde Košice pod sp. zn. 8To 52/2009.

Zákonný dôvod pre výkon súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní osem rokov a dva mesiace, ktorý obvinený Ing. J. R. aktuálne od 16. decembra 2010 vykonával, pominul zrušením vo výroku tohto rozsudku špecifikovaných rozhodnutí. Odvolací súd preto postupom podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku rozhodol, že v posudzovanej veci obvineného do väzby neberie.

Obvinený Ing. J. R. doposiaľ nevykonal trest odňatia slobody v trvaní dva roky, ktorý mu bol uložený ako trest súhrnný rozhodnutím Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 5T 224/2001, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Košice, sp. zn. 6To 94/2007, preto dovolací súd nariadil, aby obvinený po prepustení z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní osem rokov a dva mesiace, začal vykonávať tento dvojročný nepodmienečný trest odňatia slobody.

Dovolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 14. apríla 2010, sp. zn. 4T 36/2009, ktorý bol podkladom pre rozhodnutie o premene podmienenečného trestu odňatia slobody v trvaní dva roky na trest nepodmienečný, keďže

skutku zo 4. februára 2008 sa obvinený dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, bol týmto rozhodnutím zrušený výlučne vo výroku o treste, výrok o vine obvineného Ing. J. R. ostal nedotknutý, právoplatný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, na podklade podaného dovolania rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 9. novembra 2011

JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová